

KVINNORNAS STÖNING

N:o 3. 3:dje årg.

21 Januari 1923

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.

Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6.—, 1/2 år Kr. 3:50 1/4 år Kr. 2.—
Lösenummer 15 öre.

Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1923.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
En episod. Av Crayon.
Bättre mans barn. Av H—t H—n.
Eden.
Ful start.
Att skiljas eller hålla samman.
Auktoritativa uttalanden.
Åh, så förtjusande!
Teater.
Januari.
Kvinnornas tillräde till statstjänst.
Gny, eller föreställning och verklighet. Av Ragna Peters.
De kvinnor, som våra vänner älska.
Om öronsjukdomar hos barn. Av dr. Martha Pason Henning.
I Rosenhof. Av Luise Westkirch.

Utlandskrönika i sammandrag

De franska härarna marschera på tysk jord, plats efter plats besättes, för varje dag nämna telegrammen nya orter, till vilka okupationen utsträcks — Ruhrområdet är omringat, och dess naturrikedomar i Frankrikes våld! Vad som här utförts är, alla förskönande omskrivningar till trots, ingenting annat än ett rövertåg, av vilket ingen ära kan sköras och ej heller, om rättvisa finnes, guld skall kunna utvinna. Det är ett fruktansvärt skådespel, som dag efter dag upprullas inför den åskådande världen, en väldig till tänderna väpnad makt, som med förakt för ridderlighetens lagar och driven av en omätlig guldhunger, en hatfylld, feg fruktan kastar sig över en redan slagen, med list avväpnad försvarslös fiende för att fullständigt utplundra och krossa honom. Det är en gärning, som ropar till himlen om straff.

Den franska pressen försäkrar, inspirerad av regeringen, att händelserna i Ruhr utveckla sig just på det sätt man förutsett — alltså i gynnsam riktning. Men tonen låter icke trovärdig och segerfull, och förhållandena på ort och ställe giva icke heller stöd för den uttryckta belåtenheten.

Vilka resultat har den franska våldstaktiken hittills givit? I första rummet ett upplammande av den tyska patriotiska hänförelsen, av vilken man sett alltför litet sedan det stora nederlaget. Folket strömmar tillsammans, patriotiska tal hållas, heliga löften givas om obrottslig trohet mot fäderneslandet, och ut över massorna brusar sången "Deutschland, Deutschland über Alles!"

Den patriotiska, ur vilken mod, handlingskraft och nationell samling kunna väntas uppstå, måste te sig som en styggelse för den nation, vars angelägnaste och med glänsande framgång krönta omsorg det varit att hos det tyska folket utså och vidmakthålla split, oenighet, inbördes hat, modlöshet.

Tysklands underkastelse under det lidna överväldet, det slaviska upp-

fyllandet av de med pansarbil, kulsprutor och bajonetter understödda skadeståndskraven på kontanta medel och in naturaleleveranser, varmed man tydligen räknat på franskt håll, hava uteblivit. Tyskland, som sedan nederlaget alltid böjt sig, alltid fallit undan, alltid tagit stryk, alltid motståndslöst om än under högljudd jämmer tält den onda förnedrande medfarten, har brutit med denna vana, som man misstänkt för natur, och för första gången sagt ett "nej", och ett, i vilket man med glädje hör en manlig klang. Tyskland förklarar sig, under hänvisning till att Frankrike och Belgien genom sin våldsaktion brutit Versailles-traktaten, löst från sina däri stipulerade skadeståndsförpliktelser till de båda länderna. Alltså inga kontanta inbetalningar, inga in naturaleleveranser och således ej heller något kol från det ockuperade området! Kolgruveägarna hava ställt sig solidariska med regeringen och, under hövliga former samt utförlig motivering, förklarat sig icke kunna utföra de av franska okupationsmyndigheterna mottagna orderna om kolleveranser till Frankrike och Belgien. För denna sin trohet mot fosterlandet hava de ställt inför fransk krigsrätt. Gent emot arbetarna i Ruhrområdet intaga icke fransmännen denna bryska hållning utan söka, fullföljande sin falska, haltungade politik, med allehanda lockelser få dem över på sin sida. Om dessa föraktliga strävanden att göra de tyska arbetarna till förrädare mot det egna landet skola lyckas får framtiden utvisa.

Det spel Tyskland i den utbrutna konflikten spelar är äventyrligt men icke äventyrligare än motståndarens. Frankrikes hela prestige är den höga insatsen. Skall det lyckas i sitt onda förhållande, skall det betvinga Tyskland, eller skall det finna sina planer ogenomförbara, se sig nödsakat att slå till reträtt? Och i det ena eller andra fallet, vilka bliva följderna för de direkt intresserade makterna liksom för den övriga världen? Ingen kan förut säga det, icke en gissning kan man våga! Man vet endast, att här på det mest oförnuftiga, ansvarlösa och brottsliga sätt krafter släppts lösa, vilka det måhända icke skall stå i mänsklig makt att betvinga. De våldsätgärder Frankrike ser sig nödsakat vidtaga för att genomtvinga sin vilja synas giva upphov till ständigt nya våldshandlingar — lavinen är i rörelse och ingen vet var den stannar.

Frankrike understödes i sin aktion endast av Belgien. Italien följer ännu icke, England iakttagit en neutral, avvaktande hållning och Amerika tiger.

Det väntade italienska initiativet till en medling i den fransk-tyska konflikten har uteblivit. Nu väntas möjligen ett annat av Nationernas förbund med excellens Branting, Sveriges representant, som förslagsställare. Franska pressen tror att initiativet skall komma att utgå från England.

En olycka kommer sällan ensam och även Ruhräventyret synes i så måtto få ett ståtligt följ. Lausan-

EN EPISOD.

Hela händelsen var denna:

Det ringde på tamburklockan. Ingen tjänare var inne, och hon gick själv till dörren, vilken fasthölls av en säkerhetskedja. Det blev endast en decimeterbred springa, och hon såg genom den en man med utsträckt hand. Ovilig drog hon hårt igen dörren och gick tillbaka in i salongen.

Det var ju egentligen ingenting det hela. En seen som dagligdags utspelades, men när hon åter satt sig till ro, lät hon boken ligga oläst i sitt knä.

Hon kunde en så bagatellartad händelse lämna en så underlig, så komplicerad stämning efter sig?

Hon försökte analysera den.

En känsla av vrede, ja, alldeles tydligt vrede. Med vad rätt kom denne man till hennes dörr och begärde pengar? Vilka förpliktelser hade hon mot honom, en främling? Hon betalade en dryg skatt till samhället, som därur tog ut en del till fattigvård, till arbetslöshetsunderstöd. Varför då denna extra beskattning? Hon erkände, att hennes handlingssätt influerats av den i människonaturen och även i djurnaturen nedlagda starka driften att försvara de egna ägodelarna, men samtidigt sade hon sig med en suck av lättnad, att hon utan svårighet skulle överunnit den och givit, om hon vågat, att gåvan varit i verklig mening påkallad.

Men vad visste hon härom? Icke det bittersta! Vem var mannen utanför dörren, en lättning som välste sin försörjningsbörd över på andras axlar? Eller en oförskyllt arbetslös? En man med ambition, en som ville försörja sig med eget ärligt arbete om än så hårt, men som saknade förmåga att skaffa sig det? Stod han ensam och hade han endast sig själv att tänka på? Eller fanns det bakom honom ett nödställt hem, hustru och barn, vilka för sitt dagliga bröd endast hade hans svaga stöd att lita sig till?

Hon kom till slutsatsen, att han var en yrkestiggare. Inte för att hon hade några bevis att hålla sig till, utan därför att hon inför sig själv ville ha ett försvar. Hon tyckte sig höra skramlet av insamlingsbössor, burna av stora starka karlar, icke skamsat och som en hård och bitter pålaga utan helt framt och frimodigt som ett ypperligt medel att på

nekonferensen, som skulle ordna Orientfreden, väntas nu bli resultatlös, Ryssland mobiliserar mot Polen, "lilla ententen" d. v. s. Jugoslavien, Tjeckoslovakien och Rumänien föra ett hotfullt språk mot Ungern och lithuanerna hava begagnat tillfället att erövra staden Memel, som ligger på gränsen mellan Litauen och Ostpreussen och vilken centralmakterna t. v. undantagit för sin räkning. Staden hölls av en liten fransk garnison, som nu försatts ur spelet.

En svart vecka i utrikespolitiskt hänseende!

ett lättvindigt sätt komma åt andras arbetsförtjänst. Hon såg alla dessa vuxna och minderåriga, som under täckmantel av en fullständigt onödigt handel med värdelösa tavlor, kängsören, patentnålar och almanackor bedrovo något, som inte var annat eller bättre än bettleri. Hon tänkte på de otaliga gånger det knäckats och ringts på hennes dörrar, och då de utsträckta händerna fått vad de bett om. På samma sätt öppnades tusenden dörrar och sträcktes tusenden händer ut i bön efter allmosor. Dag efter dag! Hon såg "grytorna" i gathörnen i vilka mynt och sedlar föllo ned, tomblaständen, där kommersen gick friskt undan, hon tänkte på de många "dagarna" för välgörande ändamål, och vilka väl, om det förtog, som det börjat, skulle komma att fylla hela året, på alla milda stiftelser och donationer till filantropiska företag, barnhemmen, skolovskolonier, bospisingarna — — —

Hur oändligt mycket gjordes inte för att utrota nöden, men i stället för att minska och försvinna, växte den, välde den fram från alla håll och kanter.

Hon kände sig upprörd, otalig, vred, förbitrad och erför nästan som ett hat mot allt detta allmosegivarande, detta förvandlande av människor från självförsörjande till understöddstagare.

Men ändå kände hon sig på något sätt skyldig gent emot den man, som nyss, en stackare lik, stått utanför hennes dörr och fått gå utan något i den tiggande handen.

Det kändes som ett tydligt obehag, en ledsnad, en tagg i samvetet. Hon visste, att det icke skulle varit så, om hon lagt en krona i den där handen. Hon skulle misstänkt, att hon kastat bort myntet i onödan, att hon varit behjälplig att förvandla en arbetsduglig människa till en yrkestiggare, och det skulle harmat henne men hon skulle icke, som nu, plågats av tanken att hava visat hårdhet mot en medmänniska, som kanske var i behov av hjälp.

Hon kunde icke få någon klarhet i fråga om vad hon kände och tänkte, hon blev endast så trött.

Men ur denna känsla växte upp en frisk vrede mot samhället, som så jämmerligt, så uruselt reder upp armodets fråga, som endast gör det allra nödtorftigaste, ja, mycket mindre än så, och som lägger över den övriga väldiga bördan på de enskilda. Tvingar dem att utföra ett hjälparbete, vilket, icke lett efter någon bestämd, enhetlig, praktisk, förnuftig plan, kan vara till uppenbar skada, kan uppmuntra lättjant, förvandla hyggligt folk till ömkliga tiggare, vilka icke fylla människans mest elementära plikt, den att sörja för sig själva, utan leva som parasiter på andra. Och vilket samtidigt kan innebära den bittraste orättvisa mot den verkliga nöden, tvinga den fram till allmänt beskådande, lägga ytterligare sten på bördan och överlämna den åt enskild nåd och barmhärtighet, vilka kanske, ja, alldeles

Bättre mans barn.

Man brukade åtminstone förr kunna känna igen dem genom deras mönstergilla uppträdande. De visade i skolan, på gatan, bland människor större ridderlighet, älskvardhet och takt än andra barn och förde sålunda ut i samhället de goda sederna från sina hem. De framställde en viss typ av en viss fulländning, som det övriga samhället i någon mån sökte efterlikna.

Men så randades barnets århundrade med sina nya läror, som lärde att barnen skulle uppfostras i vildhet och frihet, och att det var barnen och icke föräldrarna som voro huvudsaken. Läran vann snart en hel del anhängare även bland överklassen, men naturligtvis i ännu större utsträckning bland övriga lager, eftersom metoden smakade revolutionärt och därtill var ytterligt bekväm. Att slippa hela det tröttsamma uppfostringsarbetet med sina barn — att bara behöva ge dem lekkläder som höllo med smutsen och sedan köra ut dem och låta dem rasa — att ge dem stark och närande föda så att de rände i vädret — hur härligt! Och hur mycket härligare ännu, sedan stora upplysta andar bekräftat att denna metod var den enda rätta, den enda varigenom de vuxna kunde betala sin skuld till barnen.

De första skördarna av denna sköna lära äro redan utsläppta i samhället. Man förväntar sig över ungdomens plötsliga förvildning, över den dåliga tidsandan, men betänker ej att bakom dessa företeelser står en ännu mera beaktansvärd, nämligen försumliga, svaga och förvillade föräldrar, som skänkt samhället sådana barn.

Ett alldeles färskt exempel förde på nyåret dessa tankar i min väg. Då händelsen sannolikt upprepas med någon variation litet varstades i våra hem kan den förtjäna att återges i sin helhet.

Inbjuden till goda vänner sutto vi just och lunchade vid det rikt dukade bordet i den charmanten salen, då husets enda arvinge, en pojke i 5-6-års-åldern kom instörtande från sin lek. Mössan på fötterna leriga, händerna smutsiga, tröjan nerstänkt. Utan hälsning flög mössan bort på en stol och master George fram till bordet, över vars kant han så gott hans längd tillät kritiskt beskådade anrättningarna, för att sedan med myndig röst förklara:

— Jag vill ha skinka och ägg!

— Detta var nämligen nästan det enda som icke fanns på bordet.

— George, George! — varnade pappan beskedligt, men mamman log — o, ett så dumt leende! — vänd emot mig, som i spänd förväntan avvaktade om bytingen skulle få sin vilja fram eller icke.

Men jag såg rätt. Mammans hand var redan vid ringklockan, och jag hörde rätt, hon befallde jungfrun taga in skinka och ägg.

säkert i många fall svika och icke lägga något i de utsträckta fattiga, stackars händerna.

Crayon.

Bytingen satt nu redan på stolen och befallde och orerade: — Smörgås, ost, rädisor, sill, mycket mera sill och det och det...!

Mammans gaffel for servilt mellan faten och pappan hjälpte beskäftigt till, båda tydligen stolta över att pojken hade så gott mål i mun.

Min blick for ofrivilligt över den charmanten salen, där icke en sak var som den icke borde vara, stannade på pappan — en bildad man, på mamman — utgången från ett gammaldags hem med god ton. Slutligen fastnade den på pojken, och jag kunde icke hjälpa det, men ordet trängde sig osökt och oemotståndligt fram i min tanke, ordet: busfrö! Som han satt där, vispande ut maten omkring sig, ratande och skrikande sina befällningar som på en restauration, ingav han mig en häftig känsla av obehag.

Det låg i luften att något skulle hända. Och det hände.

Pang! Bytingen hade tappat rödbetsalladieren, och nu flöt den vackra röda vätskan över snövit duk och konstrukt broderad bordlöpare.

Pappan knackade sakta med kniven.

— Om George slarvar så får han ingen skinka och ägg.

Bytingens gaffel smites ondsint i tallriken. Tjut.

— George får lämna bordet!

Det är fortfarande pappan som talar. Han reser sig mörkröd och lyfter ned sin älskling från stolen för att leda ut honom. Älsklingen lägger sig på golvet, sparkar, illvrålar.

Mamman ser ut som om tusen knivar gingo genom hennes hjärta. Hon säger bönfällande:

— Varför skall du bråka med honom!

Pojken sparkar uppmuntrad kraftigare och vrålar värre. Pappan, som plötsligt känner sin auktoritet stå på spel, blir nu ond på allvar. Men han vill samtidigt vara pietetsfull mot mammans heliga moderskänslor och säger därför:

— Nu skall George be om ursäkt för att han burit sig illa åt, så får han skinka och ägg sedan.

Jag följer det ömkliga skådespel som nu vidtar, och vari två vuxna människor förgäves med hotelser och böner söka förmå en 6-årig parvel att be om ursäkt. Han hotas med smäll, som aldrig smäller, och bevekes med böner, som kunde röra en sten. Men ursikten kan man ej få ur honom. Slutligen ringer mamman upprörd på tjänstefolkets hjälp, och pappan bär sin sparkande och skrikande älskling till dörren och ber jungfrun giva honom — skinka och ägg därute!!!

Vi sitta där åter vid det nedsölda lunchbordet. Så säger mamman: — Det går inte att ta George med ont. Man skulle förr få slå ihjäl honom än han bad om ursäkt.

Jag svarar ingenting, men tänker i mitt hjärta:

— Stackars föräldrar! Och arma barn! Och olyckliga samhälle som skall behöva upptaga sådan frukt i sitt sköte!

H—t H—n.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande räntaTelegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteborg. Tandläkarsällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3. övriga
tider efter avtal.

EDEN.

Förre riksdagsmannen Emil Molin i Dombäcksmark har i en skrivelse till justitiekanslern hemställt, att våra domare måtte förstärkas att kraftigare än vad nu är fallet beivra menedsbrott. Det är allmänt känt, säger hr M., att det vid domstolarna ofta förekommer, att vittnena tager på sin ed fullständigt motsatta uppgifter. I dessa fall måste ju något av vittnena avgiva falskt vittnesmål. Några efterräkningar behöver man emellertid icke frukta, enär man kan skydda sig genom förklaringen att ens "uppfattning" av saken varit så som vittnats. Denna förklaring synes i allt större utsträckning godtagas av domstolarna. Hr M. ser med rätta i denna "uppmjukning av menedsbegreppet" en fara för vårt rättsgångsväsende, vilket därigenom löper fara att förlora allmänhetens tillit. En domare måste tillmäta av vederhäftiga personer under ed avgivna vittnesmål beviskraft och avkunna sin dom i överensstämmelse med dem. Bli det praxis, att de sanningsenliga vittnesmålen vid våra domstolar allt mer blandas upp med falska sådana, ja, då blir givetvis också rättvisan illusorisk.

Detta är den allvarliga, rättsliga sidan av saken, och det är den, som framhållits i hr Molins skrivelse och i den pressdiskussion som den framkallat.

Men i vittneseden ingår också ett religiöst moment, som även är värt det största beaktande.

Redan den lögn, som samvetslöst kan inneslutas i ett vittnesmål, vars sanningsenlighet man förutsätter, och på vilket ett domslut skall grundas, framstår för varje rättsdräglig människa som något oerhört och föraktligt, men denna känsla får för varje religiöst sinne ett inslag av skräck — eden, som tanklöst eller med vett och vilja göres till mened, är avgiven vid det högsta väsendet och sant vara, och evig välfärd som underpant.

Hurudan är den ed, som ett vittne med handen på bibeln avlägger? Så lyder den:

"Jag lovar och svär vid Gud och Hans heliga evangelium, att jag skall vittna och giva tillkänna allt vad jag vet i denna sak hänt och sant vara, så att jag ej något förtiger, tillägger eller förändrar så sant mig Gud hjälpe till liv och själ."

När denna edsformulär i en förgångens tid fastställdes, ägde det stöd i den allmänna religiösa uppfattningen. De däri innesluta orden hade verklig makt över sinna, meneden var icke allenast en ärelös, med strängt straff belagd handling utan även och framför allt ett mot allmakten begånget brott, som för tid och evighet ställde den skyldige utanför dess nåd. Så länge denna stränga uppfattning var allmän, utgjorde eden i dess till den religiösa känslan så starkt talande utformning den säkraste garanti, som överhuvud taget låter tänka sig, för att vittnesmålen blevo sanningsenliga.

Religionen har emellertid icke längre samma makt över sin-

Min mamma använder
alltid Mustads margariner.

Ful start.

Det lär enligt förljudande vara möjligt att somliga elever vid våra flickläroverk till skolan medföra taxeringskalendern för att där bland kamraterna jämföra fädernas inkomster och sedan göra utgallringen av sitt umgänge därefter.

Förhållandet röjer en nästan skärande cynism.

Att dessa unga varelser, som ännu fullkomligt bero av sina fädernas arbete och inkomster, redan fått en så vanställd bild av värdena, att deras första tribut åt samhällslivet, den vackraste av ungdomskänslor, vänskapen för en kamrat, skall baseras på vilka inkomster fadern till denna kamrat taxerar för — det är mer än upprörande, det är trist.

En ungdom som börjar sin värdesättning av mänskligheten från denna krassa ståndpunkt väntar man sig ingenting av. Den har frivilligt avstått från livets heligaste förstförelorätt: idealitet. På den plats, där den borde ha stått, skall alltid gäpa ett tomrum när kampen gäller mänsklighetens stora och bestående värden: rättfärdighet, kärlek och ofervillighet. Denna ungdom har nämligen intet eget jag, ingen stolthet, ingen ärelystnad, inga drömmar. Den är bara sin rika pappas dumma, högmodiga och av en skarp näpströrtjanta barn.

Vi hoppas att förhållandet icke är i högre grad utbrett. Men även om det endast vore en enda elev, som gjorde sig saker till en dylik handling, så vore denna enda redan en för mycket i ett kristet, för upplysning, förbrödning och utjämning av sociala orättvisor arbetande samhälle.

Bort med mammonslyrkan ur våra skolor! Brännmärk efter förtjänst de yverborna elever, som göra taxeringskalendern till en makt inom deras väggar!

ena som förr. Den finns naturligtvis, djup och stark, på sina håll, men man har också att räkna med en mycket talrik befolkningsgrupp, som står fullständigt likgiltig inför religionen och aldrig ägnar den en tanke samt ytterligare en betydande, alltjämt växande befolkningsgrupp, vilken är rent ateistisk och för vilken gudsbegreppet och människans fortlevande efter döden framstår som endast vidskeplighet och nonsens.

När sålunda den religiösa känslan, på vilken edsformuläret är byggt, i betydande utsträckning icke längre är för handen, är det hög tid att ersätta vittneseden med en försäkran av annat slag, i vilken det religiösa momentet är borttaget och där betoningen lägges uteslutande på det stränga straff lagen ådömer för falskt vittnesmål. Samhället bör kunna skydda sig mot brott av detta slag utan att indraga guddomen i rättsproceduren. Och i de fall, där falskt vittnesmål förekommer, är det bättre att hava endast denna förbrytelse att räkna med och icke därjämte en vid Guds namn avgiven mened.

Den angenämaste sidan av vår civilisation — den lätthet varmed oskyldiga vänskapförbindelser ingås mellan män och kvinnor — står

Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

Notariatavdelning.

Förvaltar enskildas och kassors värdehandlingar mot billig avgift.

Att skiljas eller hålla samman.

Auktoritativa uttalanden.

Skilsmässoproblemen står inom flertalet kulturländer på dagsprogrammet. Skilsmässorna bliva allt talrikare, orsakerna till dem allt betydigare, lagstiftningen följer med tidsströmningen och gör de äktenskapliga banden allt lättare att lösa. Men överensstämmer allt detta verkligen med människornas grundläggande om vad som i detta fall är rätt och tillbörligt? Stå inte de flesta av oss inför detta spörsmål frågande och rätt osäkra? — Övertygade om att problemet intresserar och är värt ett offentligt dryftande, skola vi genom några artiklar till vår läsekrets förmedla en del auktoritativa uttalanden i frågan, vilka måhända kunna klarlägga den och, vem vet, kanske tjäna till vägledning för en eller annan.

Vi återgiva då först en ur "Evening Standard" hämtad artikel skriven av en av den engelska kyrkans märkesmän, domprosten Inge vid S:t Paulskyrkan i London.

"Tidningarna äro åter fulla med de sorgliga skilsmässohistorierna", säger han. "Jag hör inte till dem, som anse, att saken är tydlig och klar, och att det finns avgörande skäl för eller emot de föreslagna förändringarna inom den äktenskapliga lagstiftningen. Problemet är enligt min tanke den mest svårösta av alla de uppgifter, som för närvarande äro nationen förelagda.

Förvärd moral.

Källan till det onda är den förvända och omoraliska sedelära, som nu predikas och praktiseras, i synnerhet, som jag mer än en gång påpekat i dessa spalter, av våra allra modernaste romanförfattare. De ha mycket att svara för, då de på detta sätt fördärva nationens sedliga känsla. Den nya äktenskapsteorien synes vara någonting av det slaget. Vigsellöftet utgör egentligen en glödande kärleksförklaring, och när häst en dylik känsla kommer att väckas av någon annan person, blir förtjänandet av äktenskapet ett brott mot "de högre" känslorna, och tillfredsställelsen av vad som brukat kallas lusta förvandlas till ett tyckligt uttryck för personlighetens verkliga jag.

Sanningen är naturligtvis, att vigsellöftet ej bör innebära någon slags förklaring eller tillkännagivande alls utan ett löfte om kärlek och trohet för livet. Det är den heligaste och högtidligaste förbindelse, som en man eller kvinna någonsin kan påtaga sig, en förbindelse, som har sin styrka från hänsynen till heder, ansedlighet, rättvisa och religion. Att säga, att våra böjelser ej kunna behärskas av vår vilja, är att bestialisera den mänskliga naturen och att döda vid roten det gällande värdet av alla förbindelser och kontrakt.

Vi tänka sällan på hur fullständigt det sällskapliga umgänget mellan män och kvinnor är grundat på det allmänna erkännandet av äktenskapets helgd. Förhållandena äro mycket olika i de länder, där dygden anses bero på brist på tillfällen, och där kvinnan alltid får lida mest.

Den angenämaste sidan av vår civilisation — den lätthet varmed oskyldiga vänskapförbindelser ingås mellan män och kvinnor — står

eller faller med den kristna könsmodalen, som nu öppet begabbas.

Svåra fall.

Och likväl ser jag, att de som yrka på ett utvidgande av grunderna för skilsmässa; ha mycket som talar till förmån för deras ståndpunkt. Jag är icke mycket imponerad av lord Buckmasters (se längre ned!) "svåra fall". "Svåra fall skapa en dålig lag", är en sats, som erkännes av alla lagens handhavare. Men ju färre de svåra fallen äro, dess bättre är lagen, och det synes mig vara säkrare att i sedlighetens intresse tillåta skilsmässa på grund av brott, smittsam sjukdom, obotlig dryckenskap och brutal grymhet än på grund av äktenskapsbrott.

Vårt förnämsta behov är skapandet av en sund allmän opinion, som fördömer äktenskapsbrott under alla förhållanden som något skamligt och lågt, och som sopar bort alla sådana ursäkter för lusta, som våra romanförfattare nu komma med. En permanent social bannlysning och kyrklig exkommunicering skulle kunna utträtta mycket. Men när man kan påräkna, att allmänna opinionen kommit helt över på den rätta sidan, så skulle jag vilja se äktenskapsbrott dömas som en förbrytelse, såsom i den mosaiska lagen och i många andra gamla lagsamlingar.

Lord Buckmasters svar till domprosten Inge.

Lord Buckmaster, som var lordkansler 1915—16, lämnar följande svar till domprosten Inges ovananförda artikel:

"Det är med ledsnad, som jag finner mig invecklad i strid med domprosten Inge. Hans visdom gör honom till en fruktansvärd motståndare, och vi äro honom mycken tack skyldiga för oräddheten i hans yttranden.

Han har försökt göra vad få polemiker ha vågat — att försvara de nu gällande äktenskapslagarna med tillhjälp av argument, som ingenting ha att göra med den kyrkliga auktoriteten, och sålunda övergivit den tillflykt, där förr eller senare alla mina motståndare sökt skydd.

Elementär rättvisa.

Låt oss nu vara uppriktiga och se saken som den är utan tvekan. Tre års omsorgsfull undersökning kom en av nutidens starkaste kungl. kommissioner till förklara de engelska skilsmässelagarna vara omoraliska och orättvisa. Den första frågan blir nu: "Var denna dom riktig?" Om den är felaktig, så är saken avfärdad, ty om våra lagar äro rättvisa och moraliska, så vill väl ingen rättänkande medborgare ha dem ändrade. Det är blott, om de inte äro det, som det blir nödvändigt att åberopa den gudomliga myndigheten för att understödja dem. Det har alltid synt mig vara något högst förunderligt, att en dylik upphöjd sanktionering skulle tillgripas för bibehållandet av någonting, som är oförenligt med våra begrepp om den mest elementära rättvisa och sedlighet.

Rätt till nytt giftermål.

Domprosten säger vidare, att till-

Göteborg.

meddelar

Brand- och Avbrottsförsäkring
samtLiv-, Livränte- och Kapital-
försäkring.OBS! Sveas förmånliga
BARNFÖRSÄKRINGAR!INBROTTSFÖRSÄKRA i Sveas
dotterbolag ASTREA.

I VARIE SVENSKT HEM

som vill följa
dagshändelserna
inom politikens
handels, kon-
stens och littera-
turens område
läser man
numera

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

BLOMMOR

levereras å nästan hvilken plats som
hålls i världen
genom

Vasa Blomsterhandel

GUSTAF EKMAN
GÖTEBORG, STORGATAN 31
TELEGRAMMADR. "VASA" CODE V.D.B.
TEL. 340-0368

Medlem av
The Florists' Telegraph Delivery
Association U.S.A. samt
Blumenspenden-Vermittlung, Berlin
Ca 4000 blomsteraffärer
i världen runt äro anslutna.

Begär alltid

Kobbs Thé

Handskkompaniet

Drottninggatan 42

TELEFON 15379

GÖTEBORG

ALLTID TREVILIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

"Åh, så förtjusande!"

Alla ha vi säkert hört detta uttryck ända till leda. Det ligger liksom ständigt färdigt att flyga ut ur munnen, så snart en människa önskar ge sitt bifall tillkänna. Under ett samtal kan man höra samma person säga om de mest olika föremål, om människor, vädret, musik, sång, mat, kläder, blommor och konstverk: — Förtjusande!

Ett ord använt på detta sätt mister slutligen sitt värde, sin ursprungliga valör. För att inte tala om hur i sig självt uttrycksfäst detta ord är, som växer lik en miljonblomma på den språkliga allmänningen. Tänka vi noga efter utsäger det ju egentligen ingenting om vad eller hurdan en sak är, ger inte ett enda intymare begrepp, icke ens skymten av en karaktäristik.

Ett tanklöst ord, som vi lättjullt tillgripa för att lättvindigt komma från ett intryck. "Ett förtjusande landskap!" — Vem kan väl på en sådan beskrivning få det minsta fasta, klara, målände begrepp om vad landskapet ifråga inneslöt? Samma lunda lämna andra "förtjusande" ting vi dagligen höra talas om endast de mest vaga och obestämda föreställningar.

Säkerligen skulle ordet vinna på att få vila hos många. Kanske kunde det då vid eventuell användning få en vackrare och betydelsefullare klang. Det tror åtminstone en, som alltför mycket i tid och otid hört uttrycket: "Förtjusande!"

D. L.

Konstflitens Flossamatta

Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.

Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet

KONSTFLITEN Göteborg 3.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1,30 Billighetsföreställning:
Bajaderen
Varje afton kl. 7,30:
Riddar Blåskägg

Lorensbergsteatern

Söndag kl. 1,30:
Barnföreställning **Rödluvan.**
Varje afton kl. 8:
Älska

FOLKTEATERN.

Varje afton kl. 8:
Nyårsrevyn 1923.
Söndag kl. 1,30 För sista gången
Billighetsmatiné:
33,333

Nya Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
Barken Margareta.
Varje afton kl. 8:
Bröllopet på Ulfåsa.

LILLA TEATERN.

Söndag kl. 1,30
Halta Lena och vindögda Per.
kl. 7 och 9 **Nyårsrevyn.**
Sedan varje afton kl. 8:
Nyårsrevyn.

TEATER.

Stora Teatern går fram med pukor och trumpeter. Dess senaste program: Offenbachs Riddar Blåskägg, som såg sin premiär den 16 januari, blev en av de obestriddigaste succéer vår framgångsrika lyriska scen under senare tid haft att inregistrera.

Ur konstnärlig synpunkt är och förblir en parodi alltid en andra rangens produkt. Men när det Offenbachska namnet svarar för kompositionen kan man tryggt förlita sig på att något av den quixoteriets glansfulla och stora fläkt villar över det hela. Onekligen är det även en tacksam och njutningsrik uppgift för ett humoristiskt sinne att parodiera den allvarliga operans ofta otroligt uppstyltade stil. Offenbach har icke sparat sig njutningen. Riddar Blåskägg är en orgie av verkliga och medryckande lustigheter, som hålla publiken i hög och fästlig stämning en hel kväll. Några lokala anspelningar på Lorensbergsteaterns mera revolution-

nära dekorationer senterades även livligt av publiken och bör ju även senteras av Lorensbergsteatern, som därigenom, förutom en gratisreklam, även vederfares äran att utmärkas såsom en redan klassisk institution.

Man bör gå och se och höra denna glada Offenbach! Den förtjänar uppmärksamheten.

Just i presslägningsögonblicket förbereder Lorensbergsteatern en ny och intressant premiär, nämligen den franske diktaren Paul Géraaldys stora succéspjäsa *Älska*, vilken vid sin premiär på Comedie Francaise upplevde en enastående framgång. Paul Géraaldy är förut bekant för göteborgspubliken genom sin komedi *Bröllopsdag* samt särskilt för Kvinnornas Tidnings läsekrets genom en av fil. lic. fru Signe Lindberg tidigare införd artikel om diktaren. Ett av Frankrikes största nutida dramatiska namn kan han med detta sitt hittills främsta verk sannolikt påräkna den litterärt intresserade publikens fulltaliga närvaro.

Nya Teatern har återupptagit sitt gamla goda program *Bröllopet på Ulfåsa*, som med sin äktsvenska stämning och det alltigenom utmärkta utförande denna allvarligt och gediget arbetande teater består, alltid skall kunna räkna med fulla hus. Vi fästa i övrigt än en gång uppmärksamheten på den gjorda avsevärda sänkningen av Nya Teaterns biljettpriiser.

JANUARI.

Årets första månad är inne. Det har kommit en ny, en annan stämning in i naturen. Morgon och kväll gripes man av förnimmelsen, hur ljuset äro efter mörkrets långa tid kämpar sig fram och vinner heraväldet. En klarhet, en stillhet och ett nytt majestät vilar över morgon och afton — skyarna äro färre och ha mindre färg, solen en ljus, out-säglig skirhet.

En morgon, när man ser ut, står halvmånskaran som ett smalt silverstreck med sin närliggande, klarlyssande stjärna ej långt från sina horn. Nyss var hela himlavalvet stjärnströvt, men nu i dagbräckningen kvarstår i den ljusnande etersjön endast den fina månskaran med sin planet.

Ännu ett par morgnar och månskaran är borta. Blott stjärnan fin-

ELEGANTA Balskodon
stor sortering i brockard lack, mocka samt i guld, silver och brons

Nya A.-B. **City** Kungsg. 51
Telefon 9179

Smide alla slag, Keramik, Väfnader

Bese utställningen SÖDRA HAMNGATAN 45

KONSTSLÖJDEN

nes kvar, lysande med ett dallrande blekt strålljus i det kalla blå. Och efter ytterligare några dagar stiger nymånen upp — nätterna bli ljusa — dagarna längas — solen värmer — det är en härlig tid!

Man förstår, varför denna månad — årets underbaraste, emedan den är porten till den annalkande ljusstiden — helgats åt Janus, guden med de två ansiktena, härskaren över ljusets ut- och ingång. Den ena av sina symboliska profiler vänder han mot det flyende mörkret, den andra mot det antågande ljuset.

Om stormen någon dag viner och rågnen piskar — qu'importe? Naturens eviga makter arbeta dock med det gudomligas osviklighet bakom företeelserna och rulla jorden framåt mot värmens, återuppståndelsens, fågringens underbara tid. En morgon efter rågn och storm bryter solen ånyo fram, tidigare, varmare än förr, för att med den hemlighetsfulla makten i sina strålar uppväcka slumrande krafter och låta människligheten och allt levande erfara hänskyckning över livets skönhet och gåva.

Kvinnorna och statstjänsterna.

Med anledning av den förestående k. propositionen om kvinnors tillträde till statstjänst anordnades den 17 dennes i Stockholm ett offentligt opinionsmöte av Svenska kvinnors medborgarförbund, De kvinnliga kärsammanslutningarnas centralråd, Fredrika-Bremerförbundet, Vita Bandet, Sveriges moderata kvinnoförbund, Frisinnade kvinnors riksförbund och Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund för att ge offentligt uttryck åt kvinnornas önskan i den föreliggande för dem så utomordentligt viktiga frågan.

"Kvinnor från skilda verksamhetsområden och tillhörande olika kärsammanslutningar och politiska partier, samlade till offentligt möte i Stockholm den 17 januari 1923, uttala härmed ett bestämt krav, att då k. proposition rörande kvinnor tillträde till statstjänst inom kort ånyo framlägges för riksdagen denna fråga måtte vinna sådan lösning, att den principiella likställighet mellan man och kvinna i dylik tjänst, som de av 1921 års riksdag slutligt antagna grundlagsändringarna innebära, kommer till fullt uttryck i de nya lagbestämmelserna.

Tillika vilja vi med anledning av den förestående behandlingen av frågan om avlönings- och pensioneringsförhållanden för kvinnor i statstjänst uttryckligen hävda, att avlöningen bör göras oberoende av

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

finning — hur förtäfflig den är — kan först få värde, och efter mitt förmenande ett högt värde, när jag fått patent på den. Och nu kommer jag och ber far ge mig pengar till patentet, naturligtvis mot andel i vinsten —"

Wieprandt slog till ett kort häskkratt. "Pengar! pengar! Visste jag det inte? När de komma tillbaka till fadershemmet, våra herrar söner, till fadershemmet, som de förbannat och föraktat, — de ha högmödigit skuddat dess stoft av sina fina skor — då handlar det alltid om pengar. Pengar vill du ha! Pengar begär du. Pengar! Pengar! Pengar!"

"Men far, är det inte naturligt att en far söker jämna vägen för sin son. Även om jag inte fått höra många vänliga ord av min far, sedan jag kom i världen, så trodde jag ändå, att det skulle göra en far glad och stolt att se sin son komma framåt, och att han skulle vilja hjälpa honom av all kraft."

"Jaså, det trodde du? Det trodde du verkligen? — Jag skall säga dig, vad du tänkte. Min far är en gammal narr. Honom kan jag lätt dra

Gny
eller
föreställning och verklighet.

Hällregn.
Lördag.
Salutorget.
I rågnen bland hästar, cyklist, modd och genomvåta bönder stötte mitt paraply emot ett annat.
— Nej, se god dag!
Det var min väninna fru D.
— Vilket väder! Och vilka priser!

Vi ha icke träffats på något halvår, men det föll sig så naturligt ändå att ögonblickligen störta in i det enda för platsen aktuella ämnet: de höga livsmedelspriserna. Fru D. föreföll utom sig.

— För min del måste jag säga, utbrast hon bekymrad, att vi numera icke ha råd att äta ägg och riktigt smör. Tiderna äro icke längre sådana. Bertil har mindre inkomster och jag får lov att spara. Ja, du kan inte tänka dig, hur enkelt vi leva!

Sill, fisk, ärtor och fläsk varje torsdag och för övrigt margarin, hembakat bröd, litet uppstekt. Och ändå blir det ingenting över. Vi ha inte råd att skaffa oss den minsta sak. Du ser här min kapp — 3 år gammal! Fyra kronor för smöret! Nej tack! Inte så länge både barnen och jag få gå riktigt lasiga därför att vi faktiskt inte ha råd att skaffa oss något nytt. Allt bara förfaller, och ingenting kommer i stället. Och så skola bönderna stå här och begära 3,50 för ägg! Jag undrar, om det inte är samma höns nu som förr i tiden. Och då var det stortartat att betala 1 krona pr tjug. Ja, usch sådana tider! — Titta hem någon gång är du snäll så få vi prat vid! Bjudningar ha vi inte råd med, men man räknar ju på att ens goda vänner skola komma ändå.

Hon föreföll allvarligt bekymrad, och jag tryckte med stumt deltagande hennes hand.
Med synen av ett förfallet, vid avgrundens brant svävande hem för min inre blick fortsatte jag nedstäm min väg. Köpte 1 kg. bondsmör och kände mig som en usling.

Tänk, att D:s fått det så knalt! Mina goda vänner D., vid vilkas bord jag så många gånger suttit under glada och charmanta fäster!
Tanken släppte mig ej. Och när jag en dag genom vårt mjölkbud lyckats tillhandla mig några läckra ungtappar, fick jag den goda ingi-

befattningshavares kön och att alltså samma avlöningsgrunder må bliva gällande för män och kvinnor."

Dam- & Herr-Handsakar
i erkänt goda kvaliteer och billigaste priser.
JOH. NILSSONS HANDESKFABRIK
Etablerad 1866. Telefon 6990.
9 HVIITFELDTSPLETSEN 9
(Mitt emot Gamla Latinförverket).

Tiffse noga
vid köp av thé att vidstående varumärke finnes å varje paket och burk!
Endast då erhålles
Lundgrens Thé
Marknadens allra främsta
Borgen för äkta vara"

velsen att gå upp till fru D. med ett par av dem.

Tänkt och gjort! Med fåglarna i en handväska styrde jag stegen dit Min fantasi arbetade under vägen oroligt med sorgsna föreställningar. Hur skulle jag finna dem? — Undernärd, sjuka kanske, i en kall väning, där man kämpade en förtvivlad kamp för att uppehålla tillvaro och sken!

Med klappande hjärta ringde jag på dörren.

Fru D. själv öppnade.
— Å, kära du!

Det låg tusen saker i utropet utom uppriktig glädje. Och jag fick omedelbart förklaringen. Man hade nämligen sömmerka i huset, och "salen såg så ut!" Men jag fick för all del ursäkta! När man väl höll på var det ju bäst att ta en hel del på en gång.

Jag såg en sal som tedde sig som en konfektionsaffär. Siden, paljetter, färger, halvfärdiga klädningar på väggar, soffor och bord. En prydlig sömmerka med ett rikt guldhår, vilken satt och sydde i solskenet.

— Jag syr mig några stycken på en gång, sade fru D. förklarande. Det är ju nödvändigt. Man kan inte ständigt gå i ett och detsamma.

Och hon förde mig in i salongen. Min blick såg det genast: — Ny salongsmatta! En äkta orientalsk en, med sliten frans och långa repstumpar vid ändarna som det skall vara.

— Vad tycker du, frågade fru D.

TREVLIG och INTRESSANT

FÄRSKA NYHETER VÄRDEFULLT INNEHÅLL

GÖTEBORGS MORGONPOST

Den största morgontidningen

det denna rätt möjligen fanns. Och att på samma gång känna sin oför-måga att utbetala en så stor summa förskräckte och förbittrade honom nästan till ursinne. Varifrån taga så mycket pengar? — Smedjan hade nätt och jämnt livnärt honom och familjen; att få något över var aldrig tal om. Kapitalet låg fastlåst och gav ingenting mer. Skulle nu han, den flitige, sparsamme arbetaren, låta beröva sig sitt enda existensmedel av en sådan slängel till son, och lida nöd på gamla dagar med sin hustru och sin yngre son, för att den lättsinniga odågan skulle på kort tid leva upp de stackars slantarna i sus och dus?

Han sökte ännu efter ord, då dörren revs upp, och fru Frida med Hans på armen rusade in i verkstaden.
"Vem i all världen har du fått tag i, Wieprandt?" — Då igenkände hon i skymningen styvsonen och stötte fram mellan sammanbitna tänder: "Jaså, den där var det, trashanken! Den och vägar sig över vår tröskel. Och du — du har inte visat honom på dörren?"

— Man visar inte bort folk från

icke utan stolthet. Vi måste helt enkelt ha en ny matta härinne. Den här var visserligen dyr. Men det blir dyrare i längden att köpa skräp. Det gör jag av princip aldrig.

Medan vi samtalande hit och dit kom kaffet in — en utsökt bricka med ett härligt kaffe, ett lukulliskt dopp.

Plötsligt sade fru D.:

— Nu gör du oss det nöjet att äta middag här. Vi ha det visserligen enkelt, kyckling och ris med vispad grädde, men jag vet att du inte bryr dig så mycket om maten. Var nu inte envis är du snäll!

Men jag var envis. En tung sten hade fallit från mitt hjärta, och jag kände mig färdig att gå.

Vid avskedet i tamburen tog jag skamsen väskan med de två ungtapparna öppnad med mig tillbaka. Och jag säger er, mina ärade läsare:

Till JULKALASEN

Färga Edra klädningar och blusar med

Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv

A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

(Med ensamrätt för Sverige. Eftertryck ej tillåtet).

I Rosenhof.

Roman av **Luisse Westkirch.**
Översättning av — e.

"Far", började han, "om också våra vägar ha' skilts åt — och det kunde väl knappt undvikas hos två så olika och egensinniga naturer som våra — så är det dock ingen grund varför vi skulle vara fiender eller önska och göra varandra ont —"

"Det vore bättre, om du hade tänkt på det förr", — avbröt Wieprandt. "För du är min fiende, du gör mig ont varenda dag. Eller kan en son göra sin egen far något värre än att han får blygas, blygas inför Gud och människor över sitt eget kött och blod."

"Jag medger, att jag har uppfört mig illa de sista månaderna. Jag var ursinnig och vreden var en då-

lig rådgivare. Men jag vill inte tala om orsaken till min vrede. Låt oss dra' ett streck över de gamla historierna. Jag kommer med goda förresatser. Far, jag har inte bara slagit dank de sista månaderna."

"Så? Inte? Hur kommer det sig då, att du nu har varken bröd eller arbete — för tredje gången på nio månader?"

"Såå? Far vet det redan? Nåja, skadar inte. Troligtvis behöver jag inte mer arbeta för andra. — Jag har gjort en uppfinning, far —"

"Uppfinning! Det fattades bara. Sitta och kläcka ut dumheter är naturligtvis bekvämare än rättskaffens arbete."

"Se åtminstone först på min uppfinning, innan far fördömer den. Jag har ritningarna med mig —"

Wieprandt gjorde en avvärande rörelse. "Låt vara. Om din uppfinning vore värd något, så toge du den nog till någon annan än din far, sedan du lupit ur huset och arbetet i otack och olydnad."

Paul behärskade sig ännu. "Det som drivit mig ur min fars hus, ska' vi inte tala om i dag. Men min upp-

Emilie Petterssons

Broderiaffär

(Inneh. A. HÄRSTRÖM)

KUNSGATAN 45 — TELEFON 6831
Färdiga och ritade arbeten ständigt på lager.

Hemslöjdsarbeten ss. möbelytger, dukar, gardiner, kuddar och mattor.

— Tag inte folk på orden, när de gny. Då kan det gå er som det gick mig.

Gudskelov i alla fall att jag aldrig hann ge bort kycklingarna!

Jag åt med gott samvete upp dem vid eget bord.

Ragna Peters.

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Den människa, som är rättskalfens blott emedan det är klokt att vara det är i grunden icke bättre än en skälm.

R. Whateley.

De kvinnor som våra vänner älska.

Att skriva om de kvinnor, som våra vänner älska, skulle bli ett alltför rikhaltigt ämne att behandla och ej kunna avfärdas på en eller ett par spalter. Men vi kunna tala om de överraskningar, som våra vänner bereda oss med sina olika tycken, och den omkastning i våra tankar och känslor, som äger rum, då den lilla obetydliga kvinna, som vi knappt lagt märke till, plötsligt framställes för oss såsom föremål för en lågande passion. Täckelset, som döljer de flesta liv, drages ibland helt oöfventat åt sidan, och där förut allt var lugn och frid, där uppfånga vi glimtar av en sugande malström, vari dussintals motsträviga varelser dragas ner, under det de förgäves arbeta på att frigöra sig. Och därefter upptäcka vi, att den där stilsamma lilla kvinnan har förskrämda ögon, som ett jagat villebråd.

Och varför bli vi alltid så förvä-

äter Ni
Med välbehag Bergmans Enkas

smakfulla Delikatess spisknäckebrödsorter. Säljes i välorter. specialaffär i Göteborg.

nade, då män förälska sig i kvinnor, som inte skulle kunna göra dem lyckliga mer än en vecka, och som de själva helt visst skulle göra grymt olyckliga? Det finns ingen lagparagraf, som förbjuder en adertonårig flicka med passion för livet att gifta sig med en femtioårig man, som ej kan trivas annat än i staden. Det är först på fjärde dagen i smekmånaden, som hon börjar kinka efter tennisparter och han blir fast och oryggligt besluten att aldrig i sitt liv vilja veta av någon förändring vidare annat än möjligen en resa till närmaste grannstad. Männens kärlek faller på de förunderligaste föremål — och kvinnornas med. I kärlek är det ej stor skillnad mellan män och kvinnor. Men de män, som våra kvinnliga vänner älska, intressera oss aldrig så mycket, som de kvinnor, som fångla männen. Vi tro alla, att vi kunna se vid första ögonkastet, vad en man går för, men vi äro alldeles förvissade om, att det finns många kvinnor, isynnerhet de blyga och tillbakadragna, som endast äro sig själva, då de äro ensamma med den man de älska.

Det är detta att få lära känna en annan kvinna genom mannen och att följa utvecklingen hos henne från en mycket vanlig och alldaglig företeelse till en underbar varelse med nya skönhetsdrag, oanade möjligheter, som intresserar och överraskar oss. Vi lägga märke till att hon har fina handleder, en liten lock bakom örat, att hon har en smidig gång, och att hennes ögon äro blå som azur. Vi ha ej varit blinda för alla dessa företräden förut, men nu då vi veta, att det är tack vare dem, som hon är föremål för kärlek, börja de få en ny betydelse för oss. Hennes inre har också börjat avslöjas för oss genom ett ord, en rörelse, en talande tystnad, tills hon ej längre är en bland de många utan står där förklarad av kärlekens ljus, avskild som ett helgon på en piedestal för oss, så väl som för den man, som älskar henne.

Om det inte finns några små yttre behag att beskriva, om vår vän säger: "Jag vet, att hon inte är vacker och hon bryr sig inte om kläder, men hon är så rar", hur angelägen bli vi ej, att hon ska kunna tycka om oss och inte finna oss lättsinniga, för att vi gärna äro med glada människor och äro förtjusta i vackra klänningar. Vi säga hoppfullt till oss själva: "Det blir nog inte svårt att bli vän med henne, hon är för klok för att inte veta, att man ofta skrattar för att dölja tårar. Han säger, att hon tycker om samma slags böcker och tavlor och männi-

kunde finna ett ord, var hon nere igen med en hel armfull lumpor och skärvor. Hon rev upp dörren på vid gavel och slängde in bit för bit, sönderivna klänningar, blusar, uppslitna underkläder, grytor med hål i botnen, sönderslagna karotter, och en kaffekittel utan pip. Halva Rosenhof sprang till fönster och dörrar för att se vad som stod på. Men krasat av porslin och skrikandet fortfor.

"Där, där har du! Det är arvet efter din mor! Jag är glad att få det smutsiga eländet ur mina skåp och mitt kök, det har legat och luktat där länge nog! — Här har du din rätt! — och nu marsch! Ut med dig!"

Hon grep Paul oförberett i armen och stötte honom ut ur verkstaden med en kraft som ingen skulle ha tilltröt det lilla fruntimret, fram över skräphögen, slog dörren smattande i lås och sköt rigeln för. Så slängde hon upp fönstret och skrek efter honom: "Vägar du dig hit en endaste gång till så hämtar jag polisen!"

Och sedan hörde folket i Rosenhof

Vacker hy är skönhet.

Använd dagligen **Yvy-tvål** — det är den yppersta tvål för toaletten. Den renar utan att irritera, och de vegetabiliska oljor, som Yvy-tvålen innehåller, göra hyn frisk och fräsch.

Yvy-tvålen säljes i varje affär från Ystad till Haparanda.

Aktieboken

YVY-Fabrik, Ystad.

Värda håret! om det är sjukt eller friskt och använd **ZIWERTZ Extrait Vegetal** bästa hårkonservansmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör **Ziwertz's Efr.** i Göteborg. Lorensbergsgatan 7. Tel. 10 98.

skor som vi, och det betyder mycket". Och så stå vi där inför henne, ödmjuka och förvånsfulla, i hopp att hon ska behaga tycka om oss, efter hon "är så rar", men med en enda blick får hon oss att ställa upp oss i försvarsställning — vi tyckte oss nästan höra henne viska: "Ytliga fjolla!"

Å andra sidan kan det vara en möjlighet, att hon räcker fram båda händerna och säger: "Vi är ju redan vänner", och då vet vi, att det ingenting har att göra med möjligen gamla böcker eller med tavlor eller andra människor, att han älskar henne — hon har ett leende som — Och då blir hon ögonblickligen ej endast den kvinna, som vår vän älskar, utan en som vi måste älska, vi också, lika väl som han.

(Saturday Review).

(Eftertryck förbjödes)

Om öronsjukdomar hos barn.

Av Doktor Martha P:son Henning

(Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.)

Uppsatsen författad på uppdrag av Svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsutskott.

Icke blott äldre barn, som kunna tala om var de hava ont, lida av öronsjukdomar utan även de späda- ste kunna bliva utsatta för värk i öronen. Det är lätt nog att se, att ett barn har ont i öronen, då dessa börja flyta, men det är icke lätt för en mamma att förstå var hennes lilla barn har ont, då det endast är oroligt, skriker och ej har tecken på någon lokalt iakttagbar sjukdom. Vad kan då giva anledning tro att det har en öronsjukdom? Ofta nog har barnet någon dag haft snuva och varit täppt i näsan. Efter att i början hava varit ganska tåligt härunder börjar barnet, då örvärk uppstår, plötsligt och till synes utan anledning visa tilltagande oro, det skriker häftigt och far upp ur söm-

Bertha Anderson

Korsgatan 15 - Göteborg
— Telefon 5122 —

Vackra färgäta Tvättyger. Bomullsflaneller, Ylle-Klädningsstyger, Gardiner, sol- och tvättakta. Möbelytger, konstvävda och tryckta. Borddukar i linne och bomull. Sängtäcken Tricotvaror, Reformliv, Snörliiv, Strumpor, Yllekof-tor. Broderier. Blekta och oblekta Vävnader av bästa fabrikat. Vaddtäcken. Prima Ylle-stickgarner.

nen, och observerar man det noga, kan det hända, att man får se barnet taga sig åt ena eller andra örat med sin hand. Rör man vid barnets öron, särskilt om man trycker på främre delen av ytterörat, kan det hända, att barnet vrider sig bort och skriker värre, det ömmar.

Trycker man sig hava märkt dessa tecken hos barnet finns skäl för att antaga, att det har värk i öronen och mamman får försöka lindra barnets plågor. Vad kan hon då i första hand göra? Ljum olja, glycerin eller s. k. örondroppar (10 proc. fenolglycerin, fäs utan rec. på apotek) bör drypas in i bägge öronen. Man kan lämpligen värma skeden i hett vatten och därefter slå vätskan i den eller också kan skeden med vätskan hållas över en låga ett ögonblick, så att det blir lagom varmt att hålla i öronen (kan provas genom att hålla skeden mot handen, skeden skall då kännas ljum, ej het). Barnet lägges, då man skall hålla vätskan i öronen, först på ena sidan, och man får se till att vätskan verkligen rinner in (genom lämpliga dragningar och tryckningar på ytterörat befordrar man vätskans inflöde), därefter förfar man på samma sätt med andra örat. Sedan lägger man på vardera örat ett vätvärmande omslag bestående av en i vatten, borsyrelösning eller Burrows lösning doppad och urriden tunn liten nåsduk, vaxduk och bomull. Omslaget fasthålls genom lämpligt bandage enklast genom barnets egen mössa, som knytes under hakan. För att få blodet från huvudet ger man avföringsmedel t. ex. en tesked ricinolja eller 2 å 3 matskedar karlsbadervatten, och kan man dessutom få barnet att taga in ett kvarts gram aspirin (acetylsalicylsyra) t. ex. i mjölk, plågar barnet få ro därav. Utvecklar sig sjukdomen till varbildning brista vanligen barns trumhinnor lätt av sig själva, varet rinner ut, och öronen börja flyta. Skulle detta icke inträffa och tillståndet icke förbättras efter högst ett par dagar bör läkare ofördröjligen rådfrågas.

Vanligaste orsaken till örvärk är inflammation i mellanörat (innanför trumhinnan) men den kan också bero på finnar i hörselgången eller på båda sjukdomarna på en gång. I vilket fall som helst är behandlingen till en början densamma. Skulle till äventyrs barnets sjukdom ej sitta i öronen, ehuru mamman tror det, så skadas icke öronen av ovan beskrivna behandling.

Lida barn av ofta återkommande örvärk (öronsprång), kan det bl. a. bero på för stora körtlar i halsen, och man bör låta barnet undergå lämplig behandling härfor.

Dess bättre är det sållan att total dövhet eller ens nedsatt hörsel blir resultatet efter dessa akuta, i samband med snuva och förkylning uppkomna och utan komplikationer förlöpande öroninflammationer. Vanli-

KOL VED COKES

C. N. ANDERSSON
Tel. 27 80, 69 72, 108 49, Göteborg.

Pothoff, som höll uppsikt över sin lokal, och utfärdade räkningarna åt gästerna, mest muntligt. Det var konstigt folk, hans kunder. Mången, som gick raskt och med sunda lemman i genom dörren i bakgrunden, kom ut som krympling, enarmad eller halt. Unga kvinnor förvandlades till gamla häxor, leende ansikten till gråtande jätterminner, brunt hår blev grått i en handvändning, och klara, skälmiska raktseende ögon kommo att se matta och sneda ut: Allt detta berodde på "Krischan" Pothoffs underbara förvandlingskonster, dessutom lånade han ut småapor och vita råttor åt pojkar, vilka han sminkat, så att de sågo ut som italienare eller savoyarder. Han lånade också småbarn åt träsiga, hungeriga mödrar, och positivt åt blinda. Hans krog i Rosenhof var samlingsplatsen för den stora stadens förmästa tiggare. Vad de hade kvar av dagsinkomsten, sedan de betalad för maskeringen och rekvisita, söpo de vanligtvis upp där. Mutter Pothoff förstod också konsten att trolia fram doftande karotter och fat på de grova borden, och de länsades raskt mot

GÖTEBORGS NYA BEGRAVNINGSBYRÅ

FLODIN & UHRBOM
Järntorget. Tel. 10212, bost. ankn.

Hava öronen väl börjat rinna slutar barnets oro och man kan då avlägsna de vätvärmande omslagen och behöver endast hålla öronen rena genom att med en gummispruta skölja dem nätt med 38-gradigt vatten en å två gånger dagligen. Har man ingen termometer att mäta vattnets värmegrad med, kan man prova om det känns lagom varmt på insidan av sin egen handled. Man bör icke länge fortsätta med vätvärmande omslag på små barn, ty deras skinn tål ej vid det, utan de få utslag. I någon mån kan detta hindras genom att före omslagets läggande, huden bestrykes med något fett t. ex. zinksalva eller borsalva.

Minskar ej öronflytningen efter 8 å 10 dagar utan snarare ökar eller andra oroande symptom tillkomma, såsom t. ex. svullnad bakom öronen eller hög feber bör läkare snarast rådfrågas.

Äldre barn, som lida av örvärk, men själva kunna tala om var de ha ont, behandlas på samma, ovan omtalade sätt. De böra dessutom hållas i säng, ligga högt med huvudet och få varmt emservatten att dricka. Ricinolja bör för dem vara en matsked och acetylsalicylsyreplvret bör innehålla ett halvt till ett gram. Kosten skall vara lätt och drycken icke innehålla någon form av sprit såsom cognac, öl eller dylikt.

Man bör ej försumma att dagligen på morgonen och vid 4-tiden på em. mäta temperaturen hos både större och mindre barn. Förefinnes ihållande temperaturstegring, måste läkare ovillkorligen rådfrågas.

Vanligaste orsaken till örvärk är inflammation i mellanörat (innanför trumhinnan) men den kan också bero på finnar i hörselgången eller på båda sjukdomarna på en gång. I vilket fall som helst är behandlingen till en början densamma. Skulle till äventyrs barnets sjukdom ej sitta i öronen, ehuru mamman tror det, så skadas icke öronen av ovan beskrivna behandling.

Lida barn av ofta återkommande örvärk (öronsprång), kan det bl. a. bero på för stora körtlar i halsen, och man bör låta barnet undergå lämplig behandling härfor.

Dess bättre är det sållan att total dövhet eller ens nedsatt hörsel blir resultatet efter dessa akuta, i samband med snuva och förkylning uppkomna och utan komplikationer förlöpande öroninflammationer. Vanli-

I ENGLAND

där man av flera samverkande orsaker har det besvärligt med tvätten använder man blöjor av ett för ändamålet särskilt fabricerat, mjukt och poröst tyg.

Vi föra samma kvalitet i den sedvanliga storleken 70x70 cm.

Blöjorna äro lättvättade, fuktuppsugande slitstarka. Behöva icke manglas el. strykas. Mot postförsäkr. kr. 1,50 pr styck från **IMPORTAVDELNINGEN** Sparregatan 8, Borås.

523,000 kr.

i outlösta vinster finnes på 1889-1893 1918 och 1920 års premieobligationer. Insänd Edra serie och gattionsnummer jämte 60 öre i frim. till **Åhmhults Obligationskontor** Åhmhults varetter vi undersöka om vinst tillfallit Edra

gaste orsaken till total dövhet därav följande stumhet (dövstumma) äro sådana öronsjukdomar som uppträda i samband med sådana akuta infektionssjukdomar som hjärnhinneinflammation, skarlakansfeber och mässling. Dock har under de senaste 25 åren en glädjande nedgång i de dövstummas antal gjort sig märkt, och då såväl epidemivård som öronvård under denna tid gjort stora framsteg i vårt land, vägar man förmoda att åtminstone en orsak till minskningen av de dövstummas antal ligger just i den förbättrade läkare- och sjukvården.

Icke dess mindre hava stora delar av vårt land otillräckligt med läkarekrafter, särskilt vad specialister angår. Mig veterligen finnes sålunda t. ex. icke norr om Gävle någon specialist för öron-, hals- och näs-sjukdomar, ett förhållande som talar för sig själv och försvårar den rationella vården av sjukdomarna ifråga. Kravet på en bättre organisation av vården av öronsjuka på våra sjukhus är av läkarna känt och erkänt. Det är därför att hoppas, att landstingen, som hittills ständigt visat sig i hög grad behjerta sjukvårdens krav, även komma att visa sin offervillighet, när förslag komma att framställas om öronläkare anställande vid våra länslasarett.

BREVLÅDA.

Ex. kvinnlig gymnastikdirektör. Enär vederbörande icke synes anses att tiden är lämplig just nu för vidare åtgärder har K. T. icke velat gå händelserna i förväg. Frågan är dock därmed icke förfallen. Vi återkomma! Red.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21-23
förstklassiga Charkuterivaror
rekommenderas. Tel. 1976.

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor.
Tel. 85 78, 36 99

inte hade kraft att arbetande kämpa mot tillvarons orättvisor, och därför levde av det, som lyckligare "kämpar" skänkte dem av sitt överflöd. Notoriska förbrytare fälde han icke i sin "restaurant". "Var till sitt", brukade han säga. Människan ska vara nöjd. Jag är för godhet, alltid för godhet." Och han såg ut att trivas bra.

Denna kväll satt han tyst och räknade bakom sin tunna, en bredryggad man med huvud som ett tjockt päron, grå skäggstubb på hakan och en krans av grått hår om den knöliga hjässan.

På en stol vid ett av borden gäspade, i väntan på gäster, den svarta Julia.

Då störtade fru Pothoff in. Hon var tjock och skelade, om axlarna hängde på sned en grå ullsjal.

"Jag är tvungen ha hjälp i butik; folk stormar in."

Pothoff steg genast upp och sköt sina papper i bordlådan, men Julia vände icke ens på huvudet.

(Forts i nästa nr.)